דף צפייה: ביקור בביתני הלאומים

יחידה 2 · לאומיות ומלחמה · ❓ איך נשמעים שלושה קולות של לאומיות – האתני, הליברלי והלאומני – ואיפה עובר הגבול בין שייכות להדרה?

דף לתלמיד/ה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסרטון: הרפתקה בכנס הלאומים הגדול- המונח לאומיות- היסטוריה בחמ"ד

⏱️ 2:19 דקות · youtube.com/watch?v=C3gSm14JQ6o

א לפני הצפייה ובמהלכה

🧠 לפני הצפייה

לפני הצפייה סמנו: נכון / לא נכון / לא בטוח.

1. יש רק סוג אחד של לאומיות.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

2. בלאומיות הליברלית חשוב מאוד מאיפה באת.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

3. הלאומנות מקבלת בברכה את מי ששונה.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

4. בלאומיות האתנית העבר המשותף מחבר בין בני העם.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

👀 במהלך הצפייה – שימו לב:

- מה מתואר בכל אחד משלושת הביתנים.
- הדימוי 'משפחה ענקית' ו'סיפור מדור לדור'.
- המילה החשובה בביתן הליברלי: 'בחרנו'.
- מה מפחיד את הילדים בביתן השלישי.
- השאלה שבסוף.

1. ⏸️ אחרי הביתן האתני: איזה רכיב מחבר את העם היהודי לאורך הדורות לפי הדגם הזה?

_____

_____

2. ⏸️ אחרי הביתן של הלאומנות: איזה משפט בביתן הזה הוא 'נורת אזהרה'? מדוע?

_____

_____

ב אחרי הצפייה – שאלות ב־3 רמות

בחרו רמה להתחלה – ונסו להגיע גם לרמה הבאה!

תמיכה – הקיפו את התשובה הנכונה

1. מה מחבר עם בלאומיות האתנית?

א. דת, שפה, תרבות ועבר משותף | ב. רק הסכמה לחוקה | ג. מקום העבודה

2. מה המילה החשובה בביתן הליברלי?

א. נולדנו | ב. בחרנו | ג. ניצחנו

3. מה מאפיין את הלאומנות?

א. שוויון לכולם | ב. אהבת ספורט | ג. הלאום מעל הכול ודחיית מי ששונה

ד. דמוקרטיה

רגיל

1. הסבירו את הדימוי 'משפחה ענקית' בביתן האתני.

2. מה ההבדל בין פטריוטיות ללאומנות?

3. מדוע הילדים בסרטון חשים מבוכה בסוף?

אתגר

1. האם יכולה להתקיים לאומיות המשלבת את שני הדגמים? הסבירו בעזרת דוגמה היסטורית או בעזרת מגילת העצמאות.

2. מתי לדעתכם 'גאווה לאומית' עוברת את הגבול והופכת ללאומנות? הציעו שני סימנים.

ג 🎭 משחק תפקידים משימה פעילה: כנס הלאומים – בכיתה שלנו

הכיתה הופכת לאולם כנסים. שלוש קבוצות מקימות ביתנים (אתני, ליברלי, ושלישי – 'ביתן אזהרה' על לאומנות). שאר התלמידים הם מבקרים עם 'דרכון' שבו הם רושמים ממצאים. המקור של רנאן משמש את הביתן הליברלי.

מקור: עיבוד חופשי מתוך ההרצאה 'מהי אומה?' מאת ארנסט רנאן, פריז 1882

אומה אינה נקבעת רק לפי גזע, שפה או גבולות טבעיים. אומה היא נפש אחת, עיקרון רוחני. שני דברים יוצרים אותה: האחד בעבר – מורשת עשירה של זיכרונות משותפים; השני בהווה – הסכמה ורצון לחיות יחד ולהמשיך את המורשת. קיומה של אומה הוא כמו משאל עם שנערך בכל יום מחדש.

1. כל קבוצת ביתן מכינה: סיסמה, 'דגל' משורטט, שלושה משפטים המסבירים מי שייך לעם ודוגמה היסטורית.

2. הביתן הליברלי משלב משפט אחד מהמקור של רנאן; ביתן האזהרה מציג 'שלושה סימני סכנה' (ולא מתחזה לעמדה שראוי לאמץ).

3. המבקרים מסתובבים, שואלים בכל ביתן שאלה אחת ורושמים בדרכון: מי שייך? מי לא? מה הסכנה?

4. דיון קצר: מה במקור של רנאן מתאים לדגם האזרחי ומה דווקא לעבר המשותף?

🎓 שאלה בסגנון בגרות

1. הסבר מהי לאומנות, ומדוע היא עלולה לסכן מיעוטים ועמים אחרים.

כרטיס יציאה · ביקור בביתני הלאומים

שם: _____ כיתה: _____

1. מה ההבדל המרכזי בין לאומיות אתנית ללאומיות ליברלית?

_____

_____

2. מהו סימן אחד לכך שלאומיות הפכה ללאומנות?

_____

_____